

XIII w.

Na terenach Polski posługiwano się podstawowymi narzędziami mierzniczymi: sznurami, cyrklami oraz żerdziami; na Pomorzu działali już

miernicy. Sądy w sprawach granicznych należą do książąt; Konrad Mazowiecki zastrzegł takie prawo w 1222 r., a Bolesław Wstydlivy – w 1278 r.

1251

Jedno z najstarszych opisanych postępowań rozgraniczeniowych – delimitacja granicy pomiędzy Wielkopolską a Marchią Brandenburską.

1283

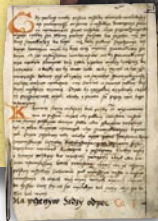
Po raz pierwszy w dokumencie na ziemiach polskich pojawia się słowo mierniczy (ksiązę bytomski Kazimierz opisuje rozgraniczenie jednej z wsi).

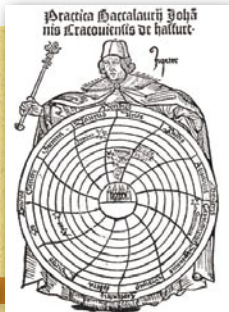

1346

W Wiślicy król Kazimierz Wielki wydaje tzw. Statuty Wiślickie (25 artykułów prawa zwyczajowego dla Małopolski). Rozstrzyganie sporów granicznych regulują zwyczaje miejscowe, nie

istnieją jeszcze stałe sądy podkomorskie do rozwiązywania sporów.

1364

Król Kazimierz Wielki uzyskał zgodę papieża na założenie uniwersytetu w Krakowie. Powstaje Akademia Krakowska (Uniwersytet Jagielloński), druga (po Pradze) uczelnia w tej części Europy.

1374

Na ziemiach polskich ustanowiono prawo, że podkomorstwo jest urzędem pełnionym dożywotnio. Szlachta wybierała kandy-

datów na podkomorzego na sejmikach, ostatecznego wyboru dokonywał król.

1402

W Akademii Krakowskiej powstaje pierwsza katedra astronomii i matematyki ufundowana przez mieszczanina Jana Stobnera. Nauczano w niej m.in.: elementów geometrii euklidesowej, zasad optyki, teorii planet, odczytywania tablic Alfonsjańskich, muzyki.

ok. 1407

Ukazała się „Geometria Culmensis” (Geometria Chełmińska). Ten podręcznik miernictwa nieznanego autora sporządzony został na polecenie wielkiego mistrza

krzyżackiego Konrada von Jungingena i był pomocny przy wykonaniu pomiarów związanych z przenoszeniem wsi na prawo niemieckie i rozwojem życia umysłowego na terenie ziemi chełmińskiej.

1421

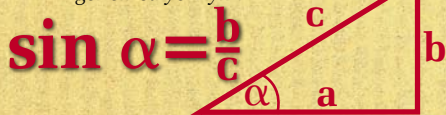
Posłowie polscy przedłożyli papieżowi Marcinowi V mapę

namalowaną na płótnie, przedstawiającą Pomorze i Ziemię Chełmińską – rejon sporu terytorialnego z Zakonem Krzyżackim.

ok. 1450

Marcin Król z Żurawicy (znany też jako Marcin Polak z Przemyśla) wykładowca Akademii Krakowskiej, astronom i matematyk, opracowuje pierwszy w Polsce podręcznik geometrii praktycznej – „Geometria Regis”. Napisał m.in.

„Algorismus minutarium” (1445) traktat o rachunku ułamkowym. Był pierwszym polskim uczonym, który posługiwał się funkcjami trygonometrycznymi.

ok. 1464

Mapy w Kodeksie Sędziwoja z Czechła – szkice Pomorza – przedstawione w czasie rokowań polsko-krzyżackich w Toruniu (dwa lata później podpisano Pokój Toruński); pierwszy polski dokument kartograficzny, który przetrwał do naszych czasów.

1496

Król Jan Olbracht wyznacza do rozsądzania sporów z dobrami królewskimi dwóch komisarzy (dygnitarzy) oraz dwóch niższych urzędników z komornikiem.

1517

Maciej z Miechowa (Miechowita), historyk i geograf, wydaje „Traktat o obu Sarmacjach”, w którym opisuje tereny leżące od Wisły po Morze Kaspijskie i Azowskie.

1526

Ukazuje się mapa Polski Bernarda Wapowskiego, sekretarza króla Zygmunta I

Starego, wydrukowana przez krakowskiego drukarza Ungera. Dzieło składało się z dwóch arkuszy: „południowego” (od Torunia po Konstantynopol) oraz „północnego” (od Szwecji po północną Polskę). Mapa służyła wielu późniejszym kartografom (jak Sebastian Münster, Gerard Mercator czy Kasper Vopelius) jako źródło informacji do tworzenia ich własnych opracowań.

1543

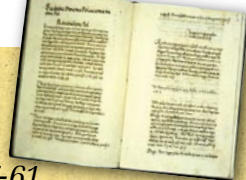
W Norymberdze ukazuje się dzieło Mikołaja Kopernika „O obrotach sfer niebieskich” (De revolutionibus orbium coelestium) – kompletny wykład teorii heliocentrycznej.

1547-61

„Pomiara włóczna” wykonywana na polecenie króla Zygmunta Augusta. W dobrach wielkksiążęcych na Litwie i Podlasiu

przeprowadzono pomiary, które miały doprowadzić do uporządkowania stosunków własnościowych i uregulowania dochodów skarbu państwa. Gospodarstwom włościańskim przydzielano 1 włókę ziemi (wtedy 21,36 ha), zaś na tworzenie folwarków wydzielano do kilkunastu włók.

1550-1600

Na ziemiach polskich podkomorzy ziemski staje się jednoosobowym sądem do spraw granicznych.

1557

Wacław Grodecki, kartograf i zakonnik, opracował mapę ogólną Polski, będącą przeróbką mapy Polski w skali 1:1 mln Bernarda Wapowskiego (zmniejszenie mapy z 1526 r.), na której znalazły się 724 nazwy miejscowości.

1561

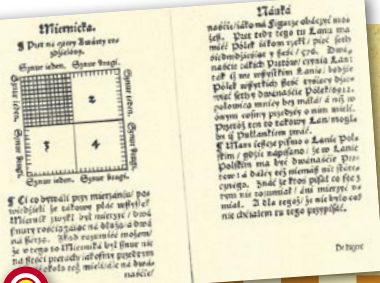
Martin Helwig, pedagog i kartograf z Nysy, opracowuje na podstawie własnych pomiarów mapę Śląska; znalazły się na niej m.in. 242 miasta, 25 wsi i 23 zamki.

1565

Pierwsza książka o miernictwie napisana w języku polskim – „Geometria to jest miernicka nauka” profesora UJ Stanisława Grzepskiego.

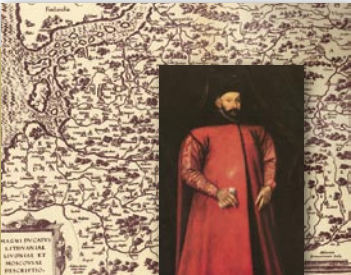
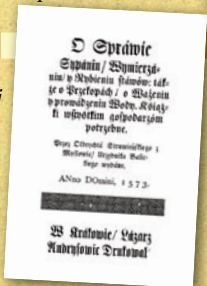
◆ Zygmunt August ustanawia na Litwie sądy ziemskie.

1573

W Krakowie wydano książkę mistrza stawiarskiego z Mysłowic Olbrychta Strumińskiego „O sprawie, sypaniu, wymieszaniu i rybieniu stawów, a także o przekopach, o wożeniu i prowa-

dzeniu wody”, w której podał m.in. zasady wykonania niwelacji i opisał narzędzia niwelacyjne.

1576

Król Stefan Batory ustanawia stanowisko kartografa królewskiego. Pierwszym został Maciej Strubicz, współtwórca Wielkiej Mapy Księstwa Litewskiego.

1588

Za panowania Zygmunta III Wazy pojawia się pierwszy zapis konstytucyjny mówiący o księgach hipotecznych: „każda majątność ziemska będzie miała oddzielną księgę, choćby się składała z różnych części do różnych właścicieli należących, byleby te części w jednym

obwodzie położone były i majątność pod jednym imieniem składały, które to jednak części w wykazie hipotecznym oznaczone będą podług alfabetu”.

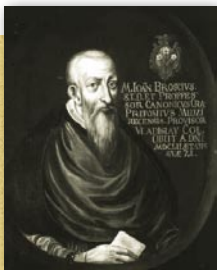
1590

Król Zygmunt III ustanawia stanowisko geometry dla kopalni soli w Wieliczce.

1610

Powstaje rozprawka „Geodesia distantiarum sine instrumenta”

(Geodezja odległości bez przyrządów) Jana Brożka z Kurzelowa (1585-1652), profesora matematyki i astronomii, rektora Akademii Krakowskiej, autora pierwszej polskiej publikacji o deklinacji magnetycznej.

1613

W Amsterdamie ukazuje się II wydanie mapy Wielkiego Księstwa Litewskiego (Magni Ducatus Lithuaniae...) wykonane w skali ok. 1:1,3 mln przez kartografa i rytownika Tomasza Makowskiego na polecenie księcia Mikołaja Radziwiłła Sierotki. Mapa obejmuje teren Wielkiego Księstwa

i przyległe obszary, a wykonana została dla rozstrzygnięcia sporów granicznych pomiędzy Litwą i Koroną.

1629

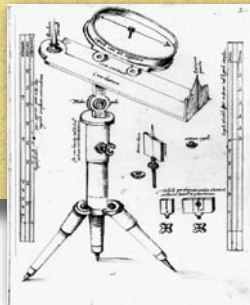
Krzysztof Arciszewski, kapitan w holenderskiej Kompanii Zachodnioindyjskiej,

prowadzi w Brazylii pomiary kartograficzne i badania etnograficzne. Po powrocie do Polski (1646) zostaje generałem artylerii koronnej i zajmuje się budową fortyfikacji i przepraw mostowych.

1631

Na Akademii Krakowskiej powstaje pierwsza w historii nauk technicznych w Polsce Katedra Geometrii Praktycznej ufundowana przez Adama Strzałkę. Katedra działała ok. 150 lat do czasu reformy Akademii

przeprowadzonej przez Hugona Kołłątaja.

1637

Wojskowy inżynier, topograf Fryderyk Getkant wykonał mapę ujścia Wisły, Półwyspu Helskiego i Zatoki Puckiej – „*Tabula topographica demonstrans situm Sinus Pucensis a Porta Weisselmunde usque ad Peninsulam Hel*”. Była to

pierwsza polska mapa morska. Getkant był m.in. autorem atlasu Pomorza i Prus oraz planów Lwowa i Malborka.

1636

Andreas Hindenberg wykonał wielkoskalową mapę ziemi pszczyńskiej (1:16 200 do 17 850, wym. 2,5 x 3 m) „*Ichnoortographia Plesniaca*” – najstarszą mapę gospodarczą obejmującą rejon Polski.

1638

Sztygar Marcin German wykonuje mapy podziemnych wyrobisk kopalni soli w Wieliczce; pierwsze tego typu mapy w Polsce (wygrawerowane przez znanego ówczesnego sztycharza Wilhelma Hondiusa z Hagi).

ok. 1645

Lekarz z Kieźmarku Jan Peterson Hain prezentuje po raz pierwszy w Polsce stolik mierzniczy. Później napisze pierwszy podręcznik do pomiarów stolikowych „*Traktacik mały*” wydany

w języku polskim (1664) będący przekładem wybranych fragmentów „*Geometrii praktycznej*” Daniela Schwentera z 1627 r.

1647

Gdański astronom Jan Heweliusz wydaje dzieło pt. „Selenografia, czyli opisanie Księżyca”, które zawiera m.in. dokładne mapy Księżyca. Powstały one w wyniku szkicowania obrazu z lunety zrzuconego na ekran.

1659

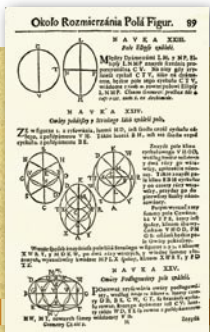
Inżynier wojskowy i kartograf Józef Naronowicz-Naroński ukończył „Xięgi Nauk Mathematycznych” – trzytomowe dzieło, w którym opisał m.in. pomiary triangulacyjne, technikę prowadzenia pomiarów miast i terenów trudno dostępnych. W latach

1660-78 był nadwornym kartografem elektora brandenburskiego. Jako pierwszy wykonał na terenie Polski pomiary triangulacyjne.

1683-86

Jezuita Stanisław Solski, matematyk i architekt, publikuje trzytomowe dzieło zatytułowane „Geometra Polski to iest nauka rysowania, podziału, przemieniania, y rozmierzania linii, Angulów, Figury, Brył pełnych”.

1740-72

Ksiązę Józef Aleksander Jabłonowski wojewoda nowogródzki, historyk i bibliograf, zainicjował prace nad szczegółową mapą Polski i Litwy. Dzieło Jabłonowskiego ukończył w 1772 r. włoski kartograf Giovanni Rizzi-Zannoni. „Carte de la Pologne

divise per provinces et palatinates” wykonano w skali ok. 1:692 000, składała się z 24 arkuszy odbitych z płyt miedziorytniczych w Londynie.

1762

Francuski podpułkownik i inżynier będący na służbie u króla Augusta III – Ricaud de Tirregaille wykonał na zlecenie Komisji Brukowej pomiar i plan Warszawy (12 sekcji w 48 arkuszach, skala 1:1108).

1764

Sejm koronacyjny zatwierdził nowe miary (łokieć, funt, garniec itd.). Miarami długości są: mila wielka (7407 m) i mila mała (5555 m).

◆Utworzenie przez Stanisława Augusta Poniatowskiego instytucji Geometrii Jego Królewskiej

Mości. Pierwsze przywileje nadawano komornikom granicznym, podkomorzym, wykładawcom matematyki i geometrii.

1765

Utworzenie Akademii Szlacheckiego Korpusu Kadetów Jego Królewskiej Mości

i Rzeczypospolitej, czyli Szkoły Rycerskiej (Korpusu Kadetów) przygotowującej do oficerskiej służby wojskowej, w tym szkolącej adeptów w zakresie prac mierniczych i kartograficznych. Władze zaradcze rozwiązały szkołę w 1794 r.

◆Z inicjatywy podskarbiego nadwornego litewskiego Antoniego Tyzenhousa założono szkołę mierniczą w Grodnie.

1766

Profesor Marcin Poczubutt-Odlanicki określa współrzędne geograficzne Wilna na podstawie obserwacji astronomicznych przeprowadzonych na Uniwersytecie Wileńskim.

1769

Powstają pierwsze szczególnie mapy topograficzne Tatr. Wykonano je w ramach pomiarów prowadzonych przez Austriaków (tzw. zdjęcia józefińskie).

1775

Sejm powołał Korpus Inżynierów Koronnych, którego zadaniem było budo-

wanie fortec i przepraw oraz wykonywanie map topograficznych i planów do celów wojskowych. Jednym z pierwszych zadań korpusu było pomierzenie pasa granicznego z Galicją (1776). Dziełem Korpusu była „Mapa hydrograficzna Polski”, na której przedstawiono wyniki niwelacji 4200 polskich rzek. Korpus istniał do 1790 r.

1780

W czasie wojny o niepodległość Stanów Zjednoczonych Tadeusz Kościuszko prowadzi pomiary topograficzne w północnej Karolinie.

1786

Pijar Ignacy Zaborowski, geodeta i matematyk, pisze podręcznik do nauki geodezji „Jeometrya praktyczna” – jedną z najlepszych prac z zakresu geodezji i karto-

grafii w drugiej połowie XVIII w.

◆ Ukazuje się pierwsza instrukcja geodezyjna przeznaczona do prac przy zakładaniu katastru gruntowego w Galicji.

S. 16 ►

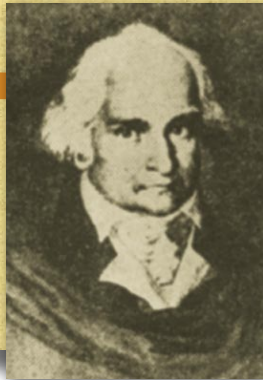
1791

Sejm Czteroletni uchwala ustawę „Rozgraniczenie dóbr wszelkiej natury w prowincjach Koronnych”.

1799

*Profesor Akademii Krakowskiej Jan Śniadecki przedstawił Komisji Skarbowej projekt wykonania jednolitej mapy kraju z wykorzystaniem triangulacji (O mapie krajowej).
Do idei tej*

powrócono dopiero po odzyskaniu przez Polskę niepodległości w 1918 r.

1808

Uzyskanie tytułu geometry i wykonywania wolnego zawodu w Księstwie

Warszawskim reguluje ustawa o egzaminach państwowych. Aby zostać geometrą II klasy, należało legitymować się odpowiednią praktyką i zdać egzamin przed komisją. Po rocznej praktyce i zaliczeniu kolejnego egzaminu przed Najwyższą Komisją Egzaminacyjną można było uzyskać tytuł geometry I klasy.

1809

W strukturach armii Księstwa Warszawskiego utworzono Biuro Topograficzne. Pierwszym dowódcą był francuski major Aleksander Alfonse.

1813

Abraham Stern, uczyony i wynalazca, skonstruował „maszynę rachunkową” pozwalającą na wykonanie czterech podstawowych operacji matematycznych (arytmometr). Stern był także wynalazcą „triangułu ruchomego” zastępującego stolik topograficzny.

1815

W Królestwie Polskim pomiary topograficzne znalazły się w gestii Generalnego Kwatermistrzostwa, w skład którego wchodził Korpus Inżynierów Wojskowych (pod dowództwem Jana Malleta) z jednostką wykonawczą

– Biurem Topograficznym, którym kierował najpierw ppłk Mikołaj Rouget, a od 1820 r. – ppłk Józef Koriot.

♦ W dziele Stanisława Staszica „O ziemiorództwie Karpatów i innych gór i równin Polski” ukazuje się pierwsza mapa geologiczna Polski.

S. 24 ►

GEODETA 17

MAGAZYN GEOINFORMACYJNY NR 6 (121) CZERWIEC 2005

1816

Jan Siestrzyński, pedagog i lekarz, wprowadził litografię do reprodu-

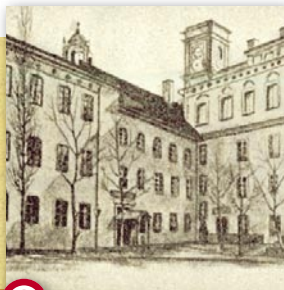
kowania prac kartograficznych.

W 1819 r. uruchomił jedną z pierwszych w Polsce pracowni litograficznych (w Instytucie Głuchoniemych w Warszawie, gdzie był nauczycielem). W 1818 r. maszyny litograficzne sprowadzono także do Kwatermistrzostwa Generalnego.

1818

W Królestwie Kongresowym na bazie Kodeksu Napoleona uchwalono prawo o ustaleniu własności dóbr nieruchomości oraz o przywilejach i hipotekach. Z inicjatywy Stanisława Staszica opracowano nowy system miar (nowopolski).

Milę staropolską zastąpiono milą nowopolską o długości 8534,31 m.

1820

Na Uniwersytecie Wileńskim otwarto Katedrę Geodezji Wyższej.

◆ W ciągu ośmiu lat na Dolnym Śląsku założono sieć triangulacji podstawowej – tzw. łańcuch Mufflinga.

1821

Ukazuje się pierwszy w polskiej kartografii plan przedstawiający rzeźbę terenu za pomocą warstwic – Plan Warszawy wykonany przez Korpus Inżynierów Wojskowych na bazie pomiarów niwelacyjnych z lat 1819-21. Rok później ukazał się

9-arkuszowy Plan Warszawy, który do końca XIX w. był podstawowym planem stolicy.

1822

Początek prac nad mapą topograficzną Królestwa Polskiego (Wielką Mapą Kwatermistrzostwa). Prace wykonywali (do czasu

powstania listopadowego – 1831 r.) oficerowie Generalnego Kwatermistrzostwa i Biura Topograficznego pod dowództwem ppłk. Józefa Koriota. Obszar Królestwa podzielono na 59 sekcji (1:126 000), założono sieć triangulacyjną powiązaną z sieciami Prus i Austrii, i pomierzono prawie 73 tys. km² powierzchni kraju (część zachodnia i południowa).

1825

W Królestwie Kongresowym wydano instrukcję hipoteczną; wprowadzenie pojęcia księgi hipotecznej/wieczystej. ♦ W Warszawie utworzono To-

warzystwo Kredytowe Ziemskie, którego zadaniem było udzielanie kredytów hipotecznych.

1827

Ukazuje się Atlas Królestwa Polskiego Juliusza Kolberga składający się z 8 map województw uzupełnionych o dane statystyczne.

1828-32

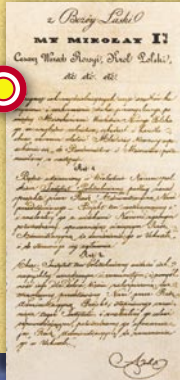
Powstaje łańcuch triangulacji podstawowej łączący Górny Śląsk z Pomorzem. Prace prowadzone pod dowództwem generała Wilhelma

von Krause-necka, artylerzystę i topografa, w latach 1829-1848 szefa sztabu armii pruskiej.

1830

W Instytucie Politechnicznym w Warszawie utworzono Katedrę Miernictwa.

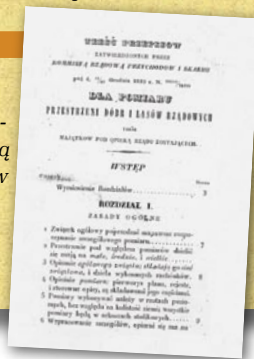
1831

Likwidacja Kwatermistrzostwa i Biura Topograficznego spowodowana likwidacją armii Królestwa Polskiego (pokłosie powstania listopadowego).

1843

Ukazuje się pierwsza polska instrukcja pomiarowa – „Przepisy obowiązujące przy pomiarach przestrzeni dóbr i lasów rządowych, także majątków pod opieką rządu zostających” opracowana pod kierunkiem Wojciecha

Niemyskiego wydana przez Komisję Rządową Przychodów i Skarbu.

1846-53

Rosyjskie Wojskowo-Topograficzne Depo przeprowadziło pomiary triangulacyjne na terenie Królestwa Kongresowego (pod kierunkiem generała Carla Friedricha Tennera). Połączono sieć triangulacyjną Polski z sieciami Prus i Austrii.

1849

Aleksander Zakrzewski – oficer, kartograf wraz z geodetą miasta (William M. Eddy) opracowuje jedną z pierwszych map San Francisco. Zakrzewski brał także udział w wykonaniu mapy stanu

Arizona, prowadził zakład kartograficzny w San Francisco.

ok. 1850

Osiadły w Warszawie Niemiec

Gustaw Gerlach uruchomił firmę „Specjalna Fabryka Instrumentów Geodezyjnych i Rysunkowych G. Gerlach” (od 1816 r. zakład mechaniczny Józefa Migdalskiego). W okresie międzywojennym produkowano w niej m.in. trzy typy teodolitów i dwa rodzaje niwelatorów. Fabryka istniała do 1944 r.

1854

Józef Chodźko – geodeta, podróżnik, jako kartograf wojsk rosyjskich wykonuje pomiary triangulacyjne na Zakaukaziu.

Pierwszy Polak, który zdobył szczyt Ararat. W 1854 r. prowadził pomiary topograficzne w Turcji.

1861

W czasie wojny secesyjnej Abraham Lincoln mianuje Polaka Thaddeusa Sobieskiego Lowe szefem oddziału fotograficzno-topograficznego w sztabie armii amerykańskiej. Oddział

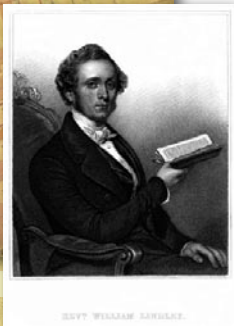
wykonał 3000 lotów balonowych nad terytorium przeciwnika. W 1863 r. lekka kamera podwieszona do gołębia posłużyła Lowe do zrobienia zdjęć z powietrza.

◆ Najwyższe wzniesienie w Santa Clara (Kalifornia) nazwano Mount Bielawski – od imienia kapitana Kazimierza Bielawskiego – topografa, szefa kreślarzy i rysowników w biurze głównego geodety stanu Kalifornia.

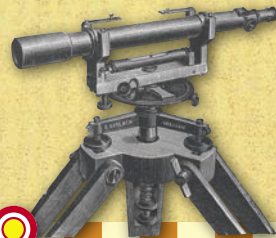
1871

Na Politechnice Lwowskiej utworzono Katedrę Geodezji, pierwszym kierownikiem zostaje Dominik Poraj Zbrożek.

1897-99

Henryk Arctowski, geograf, geofizyk, kieruje wyprawą naukową do Antarktyki; na jej podstawie opracował mapę batymetryczną mórz Antarktyki.

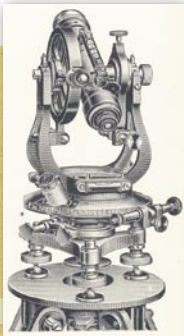
1881

Warszawa zawarła kontrakt z angielskim inżynierem Williamem Lindleyem na budowę systemu kanalizacji i wodociągów w stolicy. W Biurze Budowy Wodociągów i Kanalizacji utworzono Wydział Pomiarów, który do 1887 r. wykonał pomiar 374 ulic miasta.

1899

Henryk Kolberg założył w Warszawie fabrykę aparatów optycznych (od 1930 r. Polskie Zakłady Optyczne S.A.).

1903

Mapa Tatr Wysokich – pierwsza mapa turystyczna w Polsce, wydana przez Towarzystwo Tatrzańskie.

1899-1912

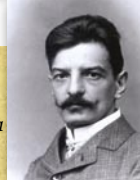
Wykonano pomiary na punktach Sieci Astronomiczno-Geodezyjnej (SAG) i punktach pośrednich SAG w ramach zakładania powierzchniowych sieci Wschodniopruskiej i Zachodniopruskiej oraz łańcucha „Berlin-Szubin”.

1916

Towarzystwo Nauczycieli Szkół Wyższych we Lwowie utworzyło wydawnictwo – Książnica Polska, prezesem Rady Nadzorczej został Eugeniusz Romer.

◆ W Warszawie powstał Związek Geometrów (od 1919 r. Związek Mierniczych Polskich). Organizacja działała do chwili utworzenia Stowarzyszenia Mierniczych Prziśięgłych (1935 r.), którego była współzałożycielem.

◆ Rozpoczęto Kurs Mierniczy zorganizowany przy Politechnice Warszawskiej. W następnych latach szkoła wielokrotnie zmieniała swą nazwę, dzisiaj – Technikum Geodezyjne.

1917

Tadeusz Banachiewicz – matematyk i astronom opracowuje zasady rachunku krakowianowego. Podstawy teoretyczne opublikował w 1923 r. w „Biuletynie Polskiej Akademii Umiejętności”. Krakowiany – odmia-

na rachunku macierzowego służyły do przyspieszenia obliczeń prowadzonych na arytmometrach.

1918

Przy Komisji Wojskowej (późniejsze Ministerstwo Spraw Wojskowych) utworzono Sekcję Geograficzną Departamentu Technicznego, a w Sztabie Generalnym Wojska Polskiego – Wydział Geograficzny, tym samym w niepodległej Polsce rozpoczęła działalność wojskowa służba topograficzna.

1919

Powołanie Instytutu Wojsko-wo-Geograficznego powstałego z połączenia Sekcji Geograficznej Departamentu Technicznego WP i Wydziału Geograficznego w Sztabie Głównym WP. W 1921 r. po reorganizacji nastąpiła zmiana nazwy na Wojskowy Instytut Geograficzny (WIG).

- ◆ Ukazuje się „Dekret o miarach”. Utworzenie Głównego Urzędu Miar w Warszawie.
- ◆ W Warszawie odbył się Pierwszy Powszechny Zjazd Mierniczych Polskich. W obradach wzięło udział 250 mierniczych z całego kraju.
- ◆ Utworzenie Ministerstwa Robót Publicznych, w którego gestii znalazły się pomiary podstawowe kraju. Prowadzenie katastru należy do Ministerstwa Skarbu.

1921

W Lublinie rozpoczyna działalność Zrzeszenie Geodetów.

◆ Na Politechnice Warszawskiej utworzono Wydział Mierniczy, a na Politechnice Lwowskiej na Wydziale Inżynierii Lądowej i Wodnej – Oddział Mierniczy.

1923

Ustawa o scalaniu gruntów wiejskich.

◆ We Lwowie ukazuje się pierwszy zeszyt „Polskiego Przeglądu Kartograficznego”; jedyne na świecie naukowe czasopisma poświęcone sprawom kartografii. Edycja przedwojenna wychodziła do 1934 r.

1924

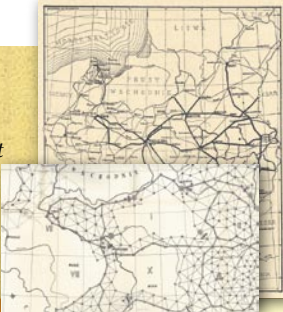
W Polsce funkcjonuje 12 stowarzyszeń grupujących mierniczych (Warszawa – 4, Poznań – 2, Kraków, Lublin, Lwów, Łomża, Łuck, Wilno). Działa 6 średnich szkół mierniczych lub wydziałów mierniczych w szkołach średnich (Kowel, Kraków, Lwów, Łomża, Poznań, Warszawa).

◆ Wychodzi pierwszy zeszyt miesięcznika „Przegląd Mierniczy”. Czasopismo ukazywało się do lipca 1939 r.
◆ Polska zostaje członkiem Międzynarodowej Unii Geodezji i Geofizyki, a także Międzynarodowej Asocjacji Geodezji.

1925

Rozpoczynają się prace WIG i Ministerstwa Robót Publicznych nad założeniem na obszarze całej Polski nowej sieci triangulacyjnej (4-rzędowej, na elipsoidzie Bessela,

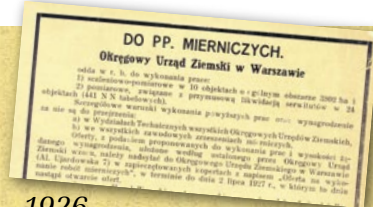
z punktem przyłożenia w Borowej Górze k. Warszawy, mareograf w Amsterdamie, odwzorowanie konforemne Gaussa-Krügera). Do wybuchu II wojny światowej pokryto wschodnią połowę kraju.

◆ Ukazuje się ustawa o mierniczych przysięgłych. Aby zostać mierniczym przysięgłym, należało mieć obywatelstwo polskie, wykształcenie wyższe lub średnie, odpowiednią praktykę zawodową i zdać egzamin państwowy.

◆ Tytuł mierniczego przysięgłego uzyskuje Aniela Pokorska, pierwsza kobieta z tym tytułem w Polsce.

◆ Polska podpisuje Konwencję Metryczną; uruchomiono pierwszy 24-metrowy komparator do komparacji drutów Jäderina

1926

W Warszawie powstaje Związek Mierniczych Przysięgłych.

◆ Ukazuje się pierwsza „Mapa Geologiczna Rzeczypospolitej Polskiej” (skala 1:750 000) opracowana przez Czesława Kluźniaka. Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie wykonuje pierwsze pomiary grawimetryczne w Polsce.

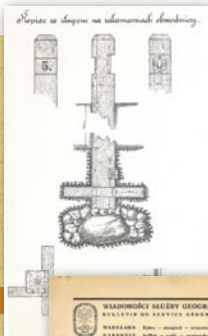
1927

Uchwalono ustawę o ochronie znaków triangulacyjnych.

◆ Ukazuje się pierwszy numer kwartalnika

„Wiadomości Służby Geograficznej” wydawanego przez WIG do 1939 r.

◆ W Poznaniu powstał Związek Mierniczych Przysięgłych Ziemi Zachodnich.

1928

Staraniem Ministerstwa Robót Publicznych w Borowej Górze

k. Warszawy powstaje obserwatorium astronomiczno-geodezyjne, a w Krakowie Oddział Fotogeodezyjny z pracownią fotogrametryczną.

◆ W Warszawie powstaje firma Czerski zajmująca się dystrybucją sprzętu geodezyjnego.

1928-39

Wykonano pomiary triangulacyjne na punktach Sieci Astronomiczno-Geodezyjnej

(SAG) obejmujące: „Wieniec I Warszawski”, „Wieniec X Lubelski”, „Sieć VI Śląsko-Krakowską” i „Sieć VII Mazowiecką”.

1929

Powołano do życia urzędy katastralne.

1930

Ministerstwo Robót Publicznych utworzyło przedsiębiorstwo fotolotnicze „Fotolot”.

Firma przejęła wyposażenie z krakowskiego Wydziału Fotogeodezyjnego. W 1939 r. „Fotolot” posiadał 5 samolotów przystosowanych do wykonywania zdjęć fotogrametrycznych i urządzenia do przetwarzania zdjęć, zatrudniał 116 osób. Firma działała do wybuchu II wojny światowej.
◆ Powstaje Polskie Towarzystwo Fotogrametryczne z siedzibą w Warszawie.

1933

Pierwsza fotomapa Warszawy.

1934

W Polskiej Wyprawie Naukowej na Spitsbergen

udział wzięli geodeci z WIG i Politechniki Warszawskiej. Ekipa dokonała pierwszych pomiarów fotogrametrycznych w Arktyce.
◆ Na Śląsku powołano do życia Stowarzyszenie Mierniczych Górniczych.

1935

Weszła w życie ustawa o klasyfikacji gruntów dla podatku gruntowego (sześć klas bonitacji gruntów). Ministerstwo Skarbu rozpoczyna prace nad klasyfikacją gruntów i ich ewidencją na ziemiach dawnego zaboru rosyjskiego

◆ Utworzenie Stowarzyszenia Mierniczych Przysięgłych. Organizacja powstała z połączenia kilku regionalnych organizacji skupiających mierniczych przysięgłych. Stowarzyszenie działało do wybuchu wojny.

1937-39

Wykonano pomiary grawimetryczne na ok. 5 tys. pkt na terenie Polski (stosowano grawimetry Thyssena).

◆ Na Grenlandię wyruszyła wyprawa naukowa zorganizowana przez Wojskowy Instytut Geograficzny i Polskie Towarzystwo Geograficzne.

1939

W Warszawie odbył się pierwszy Kongres Inżynierów Miernictwa.

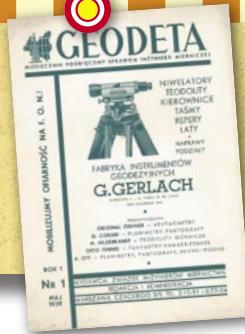
◆ Ukazuje się pierwszy numer miesięcznika

ne. W czasie badań wykonano serie zdjęć fotogrametrycznych wyspy.

1938

W czasie kongresu Międzynarodowej Federacji Geodetów (FIG) w Rzymie na wiceprezydenta tej organizacji wybrano płk. Władysława Surmackiego.

„Geodeta” – organu Związku Inżynierów Miernictwa; pismo wychodziło do wybuchu II wojny światowej.

◆ W Polsce jest ok. 1500 mierniczych przysięgłych prowadzących własne biura (20% z wyższym wykształceniem); w urzędach i na uczelniach pracuje ok. 450 osób z wyższym wykształceniem geodezyjnym.

S. 44 ►

1941

W nocy z 3 na 4 lipca na Wzgórzach Wuleckich we Lwowie Niemcy rozstrzelali 36 polskich uczonych, wśród nich kierownika I Katedry Miernictwa na Politechnice Lwowskiej profesora Kasprowa Weigla i jego syna.

1944

W czasie wojny w obozie koncentracyjnym w Oświęcimiu spośród 100 osób wchodzących w skład komanda pomiarowego co najmniej 60 zostało zamordowanych.

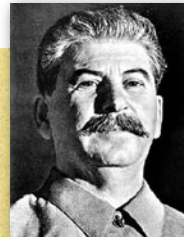

◆ Dekret PKWN o mobilizacji sił mierniczych do wykonania dekretu o reformie rolnej. Powołanie Oddziału Topograficznego Sztabu Głównego WP.

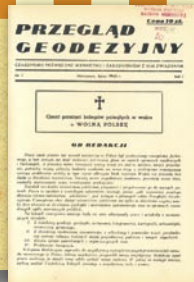

1945

Dekret Krajowej Rady Narodowej o powołaniu Głównego Urzędu Pomiarów Kraju oraz Geodezyjnego Instytutu Naukowo-Badawczego (od 1955 r. Instytut Geodezji i Kartografii). Ukazuje się zarządzenie o powszechnej rejestracji sił mierniczych i personelu pomocniczego, powołanie Państwowej Komisji Egzaminacyjnej dla egzaminowania kandydatów na mierniczych przysięgłych.

- ◆ W WAGH powstał Oddział Geodezyjny. Na Politechnice Wrocławskiej utworzono Katedrę Geodezji.
- ◆ Reaktywowanie WIG.
- ◆ Powstanie Związku Mierniczych Rzeczypospolitej Polskiej (od 1953 r. – Stowarzyszenie Geodetów Polskich).
- ◆ Ukazuje się pierwszy „Przegląd Geodezyjny”.
- ◆ Według szacunków w Polsce jest niespełna 1600 geodetów, w tym 271 z wyższym wykształceniem.

1946-47

Delimitacja granicy polsko-rosyjskiej. Pomiary wykonywały wojskowe służby topograficzne obu państw. Polska ekipa wytyczyła i zastabilizowała 280 km granicy (z 1240 km).

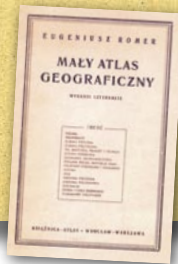
1947

Ukazuje się dekret o katastrze gruntowym i budynkowym oraz zarządzenie prezesa Rady Ministrów o obowiązku zgłaszania wykonywania prac geodezyjno-kartograficznych oraz przekazywania powstałej w ich wyniku dokumentacji do państwowych składnic (archiwów) przez wszystkie jednostki pań-

stwowe, samorządowe oraz mierniczych przysięgłych.

◆ *Ukazuje się Atlas Polski pod redakcją Eugeniusza Romera.*

◆ *Przedsiębiorstwo Polskie Linie Lotnicze LOT zakupiło we Francji 5 samolotów fotogrametrycznych.*

1948

Prezydent Bolesław Bierut został pierwszym honorowym członkiem Związku Mierniczych Rzeczypospolitej Polskiej.

◆ *Główny Urząd Pomiaru Kraju wprowadził podział*

instrukcji obowiązujących przy wykonywaniu prac geodezyjnych i kartograficznych na cztery grupy: „A” – pomiary podstawowe; „B” – pomiary szczegółowe; „C” pomiary stosowane; „D” – opracowania kartograficzne. Wszystkie opracowania kartograficzne przedstawiające stan istniejący, niezależnie od ich skali, są mapami, termin „plan” należy stosować w odniesieniu do rysunków projektowych.

◆ *W Polsce działa 536 biur mierniczych przysięgłych i 15 spółdzielni geodezyjnych.*

1949

Powołano pierwszą państwową firmę geodezyjną – Państwowe Przedsiębiorstwo Miernicze w Warszawie. Od 1949 r. w całym kraju postępuje likwidacja biur mierniczych przysięgłych i spółdzielni geodezyjnych.

1950

W Warszawie powołano do życia Państwowe Przedsiębiorstwo Miernicze, Państwowe Przedsiębiorstwo Fotogrametrii i Kartografii oraz Miejskie Przedsiębiorstwo Geodezyjne (dzisiaj WPG S.A.).

1951

Utworzenie w miejsce PPM Okręgowych Przedsiębiorstw Mierniczych (Katowice, Kraków, Łódź, Poznań, Warszawa). Likwidacja

◆ Likwidacja WIG, utworzenie Oddziału Topograficznego Sztabu Generalnego WP.

◆ Początek społecznej klasyfikacji gruntów. Analiza istniejących materiałów kartograficznych wykazała, że w państwowej ewidencji brakuje 1,5 mln ha gruntów.

◆ Wchodzi w życie dekret o rozgraniczeniu nieruchomości (Skarbu Państwa lub nieruchomości nabywanych) dla realizacji narodowych planów gospodarczych.

PPFiK i utworzenie Państwowego Przedsiębiorstwa Fotogrametrii oraz Państwowego Przedsiębiorstwa Wydawnictw Kartograficznych. Akcja tworzenia kolejnych OPGK-ów będzie trwała do początku lat 60.

◆ Na Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie utworzono Wydział Geodezji Górniczej.

1952

Dekret o państwowej służbie geodezyjnej i kartograficznej – przemianowanie Głównego Urzędu Pomiarów Kraju na Centralny Urząd Geodezji

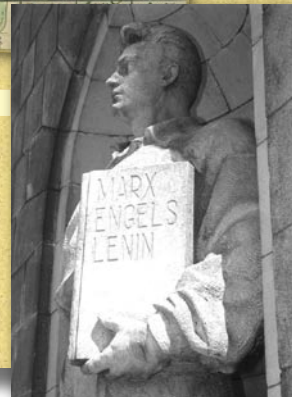
i Kartografii. Uchylenie ustawy o mierniczych przysięgłych z 1925 r. – w konsekwencji 1 stycznia 1953 r. zamknięto ostatnie biura mierniczych przysięgłych; likwidacja zawodu mierniczego przysięgłego.

- ◆ Przy Wydziale III Polskiej Akademii Nauk utworzono Komitet Geodezji.
- ◆ W średnim szkolnictwie zawodowym funkcjonuje 11 techników geodezyjnych (Białystok, Bydgoszcz, Katowice, Kraków, Lublin, Łódź, Opole, Poznań, Jarosław, Wrocław, Warszawa).

◆ W Sofii na I Konferencji służb geodezyjnych ZSRR i krajów demokracji ludowej ustalono zbudowanie przez państwa bloku wschodniego jednolitej sieci geodezyj-

no-astronomicznej. W związku z tym Polska przyjęła układ współrzędnych 1942 (elipsoida Krasowskiego, punkt początkowy triangulacji w Pułkowie k. Leningradu); poziom odniesienia w Kronsztadzie; treść i znaki umowne na mapach topograficznych zgodnie ze stosowanymi w ZSRR.

GEODETA 47

MAGAZYN GEOINFORMACYJNY NR 6 (121) CZERWIEC 2005

1952-56

Pomiary deklinacji magnetycznej obszaru Polski w no-

wych powojennych granicach wykonują zespoły z Państwowego Przedsiębiorstwa Geodezyjnego z Warszawy, Zarządu Topograficznego Sztabu Generalnego Wojska Polskiego oraz Obserwatorium Magnetycznego Polskiej Akademii Nauk w Świdrze.

1953

Instytut Geodezji i Kartografii w Warszawie przejmuje obserwatorium w Borowej Górze k. Warszawy. Zdewastowane w czasie wojny budynki wyremontowano i wyposażono w sprzęt badawczy.

◆Wprowadzenie w geodezji akordowego systemu pracy, który sprowadzał się do zasady, że kto więcej pomierzył, więcej zarobił. Brak należytej kontroli skutkował jednak

nadużyciami i spadkiem jakości opracowań. W 1957 r. system zastąpiono „akordem przedmiotowym”.

1954

Pierwszy powojenny kontrakt eksportowy. Do Korei udała się grupa polskich inżynierów, w tym pracowników Państwowego Przedsiębiorstwa Geodezyjnego z Warszawy. Ich zadanie

polegało na inwentaryzacji zniszczonych fabryk w Phenianie i Wonsun.

◆Rozpoczęły działalność przedsiębiorstwa geodezyjne utworzone w resorcie gospodarki komunalnej: „Wschód” z siedzibą w Warszawie i „Zachód” w Łodzi; do 1956 r. we wszystkich miastach wojewódzkich utworzono oddziały.

1955

Wydano dekret o ewidencji gruntów i budynków; uchylenie zapisów dekretu z 1947 r. o katastrze gruntowym.

◆ Uchwała rządu o realizacji mapy topograficznej (1:10 000) dla obszaru całej Polski.

◆ Po rozparcelowaniu majątku Książnica Atlas S.A. została znacjonalizowana i włączona w struktury utworzonego w 1951 r. Państwowego Przedsiębiorstwa Wydawnictw Kartograficznych w Warszawie.

◆ W Polskich Zakładach Optycznych w Warszawie wyprodukowano pierwszy po wojnie teodolit TT-2 (noniuszowy, na radzieckiej licencji).

GŁÓWNY URZĄD GEODEZJI I KARTOGRAFII

1956

Centralny Urząd Geodezji i Kartografii przemianowano na Główny Urząd Geodezji i Kartografii.

◆ Początek prac pomiarowo-klasyfikacyjnych związanych z gleboznawczą klasyfikacją gruntów.

◆ Na Politechnice Wrocławskiej rozpoczęto produkcję lokalizatora urządzeń podziemnych AEK-1.

1957

Utworzenie Katedry Geodezji i Topografii w Wojskowej Akademii Technicznej w Warszawie.

◆ W Polsce pracuje prawie 7 tys. geodetów (w tym 1,8 tys. z wyższym wykształceniem).

◆ Powstało Polskie Towarzystwo Fotogrametryczne (jako sekcja Stowarzyszenia Geodetów Polskich); pierwszym przewodniczącym został prof. Marian Brunon Piasecki.

1959

W Zakładzie Fotogrametrii Wydziału Geodezji Górniczej AGH w Krakowie wykonano na bazie naziemnych zdjęć fotogrametrycznych pierwszą w Polsce mapę podstawową kopalni odkrywkowej.

1960

W Wyższej Szkole Rolniczej we Wrocławiu na Wydziale Melioracji Wodnych utworzono Oddział Geodezji Urzędzeń Rolnych, w WSR w Krakowie – Oddział Geodezji Urzędzeń Rolnych przy Wydziale Melioracji Wodnych, a w WSR w Olsztynie – Zawodowe Studium Geodezji Urzędzeń Rolnych.

◆ W Polsce jest około 200 teodolitów precyzyjnych, 150 niwelatorów precyzyjnych, 250 teodolitów optycznych (6") i 3000 instrumentów noniuszowych.

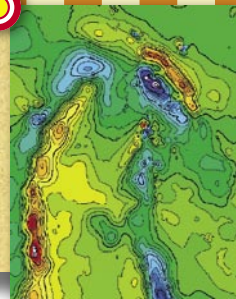
1962

Pierwsza maszyna licząca w polskiej geodezji – po kilku latach testowania różnych maszyn w Instytucie Geodezji i Kartografii w Warszawie rusza komputer UMC-1.

1962-65

Wykonano podstawowe zdjęcie magnetyczne Polski (na epokę 1965). Mapy opracowano w skali 1:1 000 000. Rok później wydano pierwszy „Atlas magnetyczny Polski”.

GEODETA 51

MAGAZYN GEOINFORMACYJNY NR 6 (121) CZERWIEC 2005

1963

Z inicjatywy dyrektora WPG Wacława Kłopocińskiego w Warszawie zaczęła obowiązywać uchwała o geodezyjnej inwentaryzacji powykonaw

1966

W Polsce jest 10 142 geodetów i kartografów (w tym 2796 inżynierów).

1967

◆ Wyprodukowano prototypowy egzemplarz komputera Geo-1. Maszyna przeznaczona była do wykonywania obliczeń geodezyjnych,

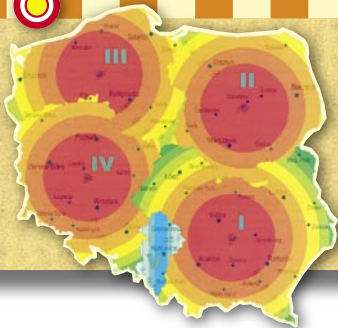
ważyla ok. 200 kg, posiadała pamięć bębnową, a urządzeniem we/wy był dalekopis z czytnikiem taśmy perforowanej.
◆ W zakładach „Radwar” w Warszawie wyprodukowano pierwszy tranzystorowy egzemplarz dalmierza mikrofalowego Telemetr RG-10. Dalmierz pozwalał na pomiar od 100 m do 40 km i ważył 10 kg.
◆ W Wyższej Szkole Rolniczej w Olsztynie utworzono Wydział Geodezji Urzędzeń Rolnych.

1968

Komitet Obrony Kraju uchwalił wprowadzenie „cywilnego” układu współrzędnych 1965. Mapami i danymi w układzie 1942 mogły dysponować tylko służby Ministerstwa Obrony Narodowej.

POLSKI PRZEGLĄD
KARTOGRAFICZNY

Polski przegląd
kartograficzny

1969

Państwowe Przedsiębiorstwo Wydawnictw Kartograficznych w Warszawie wspólnie z Polskim Towarzystwem Geograficznym wydaje pierwszy powojenny zeszyt „Polskiego Przeglądu Kartograficznego”, kontynuując dzieło Książnicy-Atlas z lat 1923-34.

POLSKIE TOWARZYSTWO GEOGRAFICZNE
PAŃSTWOWE PRZEDSIĘBIORSTWO
WYDAWNICTW KARTOGRAFICZNYCH

1970

W Centrum Informatycznym Geodezji i Kartografii w Warszawie opracowano technologię „Aeroblok” pozwalającą na analityczne rozwijanie aerotriangulacji metodą niezależnych modeli. Wykorzystywano do tego komputer ODRA 1204 w późniejszym okresie NOVA 840.

1970-90

Badania pola magnetycznego Bałtyku prowadzą Instytut Geodezji i Kartografii w Warszawie i Rosyjska Akademia Nauk. W czasie 9 ekspedycji morskich wykonano 55 tys. km profili magnetycznych. Wynikiem prac był „Atlas magnetyczny Bałtyku”.

S. 56 ▶

GEODETA 53

MAGAZYN GEOINFORMACYJNY NR 6 (121) CZERWIEC 2005

1971

Instytut Geodezji i Kartografii w Warszawie rozpoczyna prace związane z wykorzystaniem obrazów lotniczych i satelitarnych. Pierwsze opracowania teledetekcyjne w Polsce.

1974

W gospodarce zaczęto stosować akord zryczałtowany. Dla podwyższenia jakości prac w geodezyjnych zespołach produkcyjnych wprowadzono inspektorów nadzoru.

◆ GUGiK określił nowy podział instrukcji technicznych. Ustanowiono trzy działy: „O” – przepisy ogólne do prac geodezyjnych i kartograficznych; „G” – przepisy geodezyjne normujące wykonywanie prac geodezyjnych; „K” – przepisy kartograficzne normujące sporządzanie map.

1972-77

Obserwatorium w Borowej Górze bierze udział w kampanii obserwacyjnej satelitów geodezyjnych. W tym celu zainstalowano w nim specjalistyczną kamerę AFU-75.

◆ Utworzenie Zjednoczenia Przedsiębiorstw Geodezyjno-Kartograficznych „Geokart”. Podlegało mu 17 okręgowych i 5 innych przedsiębiorstw geodezyjno-kartograficznych. Szczytowy okres centralizacji geodezji.

◆ W Iraku ruszają prace na największym w latach 70. kontrakcie zagranicznym – założenie podstawowej sieci geodezyjno-astronomicznej i wykonanie mapy topograficznej (170 tys. km²).

1975-83

Polskie przedsiębiorstwa prowadzą wielkie prace pomiarowe na terenie Libii.

1976

Wartość produkcji państwowych przedsiębiorstw geodezyjnych wyniosła 2,5 mld (ówczesnych) złotych. Niedobory tzw. mocy przerobowych szacowano na 1 mld zł.

◆ *W Instytucie Geodezji i Kartografii w Warszawie utworzono Ośrodek Przetwarzania Obrazów*

Lotniczych i Satelitarnych (OPOLiS) – krajowe centrum teledetekcji.

1978

W ramach programu „Interkosmos” major Mirosław Hermaszewski wykonał z pokładu stacji kosmicznej Salut zdjęcia teledetekcyjne Polski.

◆ *Pierwsze wdrożenie systemu informatycznego „Ewgrun” do prowadzenia części opisowej ewidencji gruntów.*

◆ *Według danych GUS liczba geodetów w Polsce wynosiła 21,8 tys. (inżynierowie – 6,3 tys.), z czego 32% stanowiły kobiety.*

1979

Powołanie w 43 województwach Zespołów Uzgadniania Dokumentacji (ZUD). Zespoły składały się z geodetów, przedstawicieli firm branżowych (wodociągi i kanalizacja, energetyka, gazownictwo, ciepłownictwo itp.) oraz reprezentantów jednostek administracji związanych z uzgadnianiem projektów armatury podziemnej.

◆ W 39 województwach działa 45 szkół średnich kształcących w zawodzie technik geodeta. W latach 1948-1979 studia wyższe ukończyło 7250 geodetów.

1981

Stowarzyszenie Geodetów Polskich liczy 17 739 członków.

1982

Likwidacja Zjednoczenia „Geokart”.

◆ W Warszawie odbyła się XI Międzynarodowa Konferencja Kartograficzna.

1984

Główny Urząd Geodezji i Kartografii powołał komisję do nadawania kwalifikacji zawodowych w dziedzinie geodezji i kartografii.

1987

Likwidacja Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii, jego kompetencje przejmuje Ministerstwo Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa.

1992

Powstaje Krajowy Związek Pracodawców Firm Geodezyjno-Kartograficznych, który początkowo grupuje 20 firm zatrudniających blisko 4800 pracowników.

◆ Kampania EUREF-POL.

1985

Instytut Geodezji i Kartografii zakłada Krajową Bazę Długościową w Warszawie. Baza ma 768 m i służy do atestacji przyrządów geodezyjnych.

1989

Uchwalono ustawę Prawo geodezyjne i kartograficzne.

◆ Działalność rozpoczyna pierwsza sprywatyzowana firma z pionu OPGK – OPeGieKa Elbląg. Za nią podążą następne.

1994

Początek programu PHARE, w ramach którego do 1997 r.

wykonano zdjęcia lotnicze obszaru całego kraju.

◆ W Warszawie powstała Geodezyjna Izba Gospodarcza.

◆ Wojskowa służba geograficzna prowadzi mapy cyfrowe według standardów NATO (STANAG).

1995

Ukazał się pierwszy numer miesięcznika branżowego **GEODETA**.

◆ W Katowicach odbyły się Tar-

gi Geodezji i Geoinformatyki GEA, pierwsza tego typu impreza w Polsce.

◆ Wojewódzki ośrodek dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej w Gdańsku udostępni klientom pierwsze arkusze numerycznej mapy zasadniczej (5% zasobu ośrodka).

1996

W Zakładzie Astronomii IGiK w Borowej Górze oraz w Akademii Rolniczej we Wrocławiu uruchomiono stacje permanentne GPS.

◆ Polskie Przedsiębiorstwo Wydawnictw Kartograficznych

S.A. – jako pierwsza tego typu firma – debiutuje na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych.

1997

W Elblągu uruchomiono pierwszy całkowicie z informatyzowany powiatowy ośrodek dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej.

◆ Reaktywacja Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

1998

W Warszawie odbył się Międzynarodowy Kongres Katastralny zorganizowany przez Międzynarodową Federację Geodetów (FIG).

S. 70 ►

1999

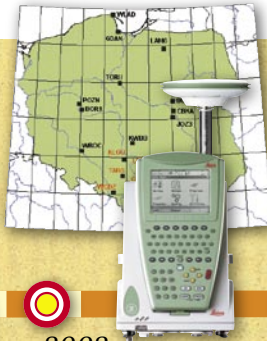
Ośrodki dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej w powiatach przechodzą we władanie starostów. Za geodezję na poziomie powiatu odpowiadają starostowie, na poziomie województwa – marszałkowie.

2000

Wprowadzenie państwowego układu odniesień przestrzennych 1992 i 2000, uporządkowanie obowiązujących w powojennej geodezji układów współrzędnych.

◆ Centralny Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej przechowuje 1,5 mln zdjęć lotniczych,

1,4 mln egz. map i 46 tys. teczek z dokumentacją topograficzno-kartograficzną.

2002

W ramach programu pilotażowego na terenie województwa śląskiego powstaje sieć stacji referencyjnych GPS (ASG-PL).

2004

W Centrum Badań Kosmicznych w Warszawie startuje stacja RIMS systemu nawigacji satelitarnej EGNOS.

◆ W Komorowie uruchomiono Satelitarne Centrum Operacji Regionalnych

– stację umożliwiającą odbiór danych wysokorozdzielczych m.in. z satelity

Ikonos (przedsięwzięcie Agencji Mienia Wojskowego, Techmeksu S.A. i firmy Space Imaging).

◆ SGP liczy 5157 członków.

